

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ต.๘/๒๕๕๓

วันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

เรื่อง นายคณิต เจริญกุลทรัพย์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ กรณีคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๕ ผู้ร้องได้ไปรายงานตัวตามคำสั่งกองทัพบกให้ย้ายมารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยเสนาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา ขณะนั้นพันเอก ณรงค์ กิตติขจร ตำแหน่งผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ ช่วยราชการฝ่ายเลขาธิการความมั่นคงของคณะปฏิวัติซึ่งจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติในปี พ.ศ. ๒๕๑๕

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๕ ผู้ร้องได้ร่วมเดินทางไปเกณฑ์ทหารกับคณะกรรมการตรวจคัดเลือกทหารกองเกินเข้าประจำการของจังหวัดฉะเชิงเทรา แต่ผู้ร้องมิได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ซึ่งการเกณฑ์ทหารก็ผ่านไปโดยไม่มีเหตุสุดอุจริตหรือช่วยเหลือประชาชนแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕ พันเอกณรงค์ฯ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปรับตัวผู้ร้องมาควบคุมไว้ที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ สนามเสือป่า โดยระหว่างที่ถูกคุมขัง ผู้ร้องถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นลูกน้องของ พันเอกณรงค์ฯ เป็นผู้สอบปากคำและกลั่นแกล้งผู้ร้องเพื่อให้ให้ถ้อยคำตามที่ผู้สอบสวนประสงค์ และ

- ๒ -

ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ พันเอกณรงค์ฯ ได้เสนอเรื่องต่อจอมพลถนอมฯ ให้สั่งลงโทษจำคุกผู้ร้องมีกำหนด ๓ ปี ตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ โดยที่ผู้ร้องไม่มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด และไม่อาจขอความเป็นธรรมได้จากที่ใด ผู้ร้องเห็นว่า พันเอกณรงค์ฯ มีคำสั่งลงโทษจำคุกผู้ร้องโดยไม่มีพยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล และใช้อำนาจตามอำเภอใจเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมืองโดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบของราชการ และกฎหมายแต่อย่างใดจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ร้องโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ส่วนจอมพลถนอมฯ ในฐานะนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ก็สั่งการโดยขาดวิจาร์ณญาณ ผิดพลาดและบกพร่อง จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ศาลปกครอง และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามลำดับ แต่ไม่ได้รับการพิจารณาและพิพากษาแต่อย่างใด

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่ และพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า

“การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๓๐๐ วรรคห้า บัญญัติว่า “ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยได้...”

ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ แล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยในประเด็นว่า ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งได้ตราขึ้นใช้บังคับภายหลัง

ที่ได้มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ โดยให้ใช้บังคับจนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และตามคำปรารภของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ ให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับดังกล่าวให้ใช้แทนธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไปแล้ว เห็นว่า ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ได้ตราขึ้นในระหว่างที่มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญและถูกยกเลิกไปเมื่อมีการตรารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ดังนั้น ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ จึงไม่มีสภาพบังคับเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ กรณีที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ วรรคสาม ไม่ใช่เป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีสภาพบังคับอยู่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ คำร้องในประเด็นนี้จึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒

ส่วนประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม หรือไม่ นั้น เห็นว่าคำร้องของผู้ร้องมิได้ระบุนุมตราของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง จึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในคำร้องก็ไม่ได้ระบุให้เห็นว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด แต่ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในคำร้องมีลักษณะเป็นการกล่าวอ้างการกระทำของบุคคลซึ่งได้กระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วก็ไม่มีบทบัญญัติใดที่จะใช้บังคับกับกรณีของผู้ร้องได้ ผู้ร้องจึงมิได้เป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คำร้องในประเด็นนี้จึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์

- ๕ -

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนด
ศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒)
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

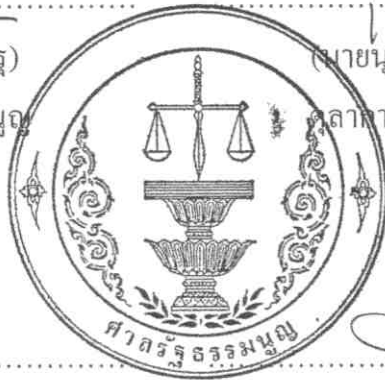
(คำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๓)

(นายจรัญ ภัคศิษานากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรัญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปลา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ